

Jaroslav V. POLC, *Jan Hus v představách
šesti staletí a ve skutečnosti*, Maticе
cyrilometodějská – A.M.I.M.S.,
Olomouc – Vranov nad Dyjí 2015

128 s., ISBN 978-80-7266-403-0

Útlá knižička Jaroslava V. Polce se z jubilejní husovské produkce poněkud vymyká. Jde o mírně upravený a zkrácený přepis přednášky, která byla pronesena ve Stuttgartu v roce 1984. Nejenže tedy vychází více než deset let po svém vzniku, ale také více než třicet let od smrti svého autora (2004). Přepis knihy z audionahrávky zajistilo nakladatelství A.M.I.M.S., jež se zaměřuje na texty sloužící k osvětlování křesťanské (či přesněji katolické) víry a života. V pravém misionářském a pastoračním duchu nabízí své publikace volně ke stažení, popřípadě ve fyzické podobě za symbolickou částku. Za přepsáním a vydáním Polcovy přednášky tak nestojí žádná akademická instituce s odborným editorem nebo editorkou, nýbrž nejspíše dobrovolnické úsilí obdivovatelů tohoto badatele, kteří chtějí nabídnout čtenářstvu alternativní katolický pohled na Husa.

Uvědomíme-li si tato východiska, nejenže nepřekvapí, ale vlastně ani nezklamou některé rysy knihy, jež bychom v případě odborné publikace považovali za zjevné nedostatky: neobsahuje poznámky pod čarou, bibliografii ani rejstřík. Sporné redakční poznámky vložené do textu se omezují na občasné doplnění kontextu k Polcové výkladu, popřípadě mají až apologeticko-pastorační charakter, například v části o odpustcích. Do vydání nebyly doplněny ani názvy knih, ze kterých Jaroslav V. Polc ve své přednášce cituje. Absence odborné redakce se projevila i v tom, že kniha obsahuje řadu triviálních omylů či chybné přepisy staročeských citátů. Některé byly už v původní audioverzi přednášky, jiné vznikly neodborným přepisem.

Způsob práce editorů dává metodologicky podnět k zamyšlení. V současné době je k dispozici čím dál větší množství audiovizuálních záznamů přednášek. Jakým způsobem je vydávat v knižní podobě tak, aby byla zachována jejich autenticita a zároveň aby jejich autorům bylo učiněno zadost a jejich dílo bylo prezentováno v odpovídající podobě? Cest je jistě mnoho, ale ta, kterou zvolilo nakladatelství A.M.I.M.S., dokazuje, že ani „pouhý“ přepis přednášky se neobejde bez odborné supervize.

Základním motivem přednášky je představení Husa v pojetí jednotlivých společenských skupin od husitů přes obrozence až po komunisty a nakonec katolíky. Polc vysvětluje důvody pro

Husovo odsouzení a vyrovnává se s otázkou možné rehabilitace, již v polemice s Paulem De Vooghtem pojednal v článku *Johannes Hus rehabilitieren? Eine quaestio disputata* (popřípadě v jeho českém překladu). V předložené knize je však problematika podána barvitěji, poutavěji, obsáhleji, třebaže o to méně odborně a precizně. Především ve své nezkrácené zvukové podobě, kterou nakladatelství nabízí volně ke stažení (www.tv-mis.cz/polc-jan-hus), zaujme přednáška tehdy aktuálními zmínkami o kontroverzním teologovi Hansovi Küngovi či o pozadí slov kardinála Berana na druhém vatikánském koncilu týkajících se Jana Husa. Polc také využívá svých znalostí fungování středověkého pražského arcibiskupství a synodálních kázání. Obojímu se později věnoval ve svých odborných pracích.

Zatímco recenzovaná přednáška dobře naplňuje první část svého titulu „Jan Hus v představách šesti staletí“, následující „a ve skutečnosti“ se nezdá být úplně přesné. Jaroslav V. Polc stojí pevně na katolických pozicích, které ovlivňují nejenom interpretaci fakt, ale i jejich výběr, popřípadě opomenutí. Hledal bychom tak marně například zmínky o slavné Husově přípravě kvodlibetu či o uvěznění Stanislava ze Znojma a Štěpána Pálče v Boloni, jakož i případný vliv tohoto vězení na jejich reformní postoje. To není na škodu. Každý badatel či badatelka si vytváří a vždy vytvářet bude vlastní obraz Husa. Podstatné je, že toho Polcova lze zařadit pro svou inspirativnost (třebas ne pro exaktnost a nezaufatost) k Husovi Šmahelovu, Kejřovu či Sedlákovu. A to není špatná společnost.

JAN ODSTRČILÍK

Jan STEJSKAL, *Mnich za časů renesance*,
Univerzita Palackého, Olomouc 2017
(= Historie 11)

184 s., ISBN 978-80-87895-81-8

Útlá kniha s názvem, který probouzí představivost, předkládá životopisnou skicu italského humanisty a camaldolského mnicha Ambrogia Traversariho (1386–1439). Autor se k jeho osobnosti vrací již poněkolikráté, jde tedy o dlouhodobý badatelský zájem, jenž by mohl slibovat plodné výsledky. Těchto ambicí však anotovaná publikace spíše nedosahuje. Jan Stejskal v ní sice poprvé uceleně zpracoval Traversariho životopis, ten je ale v podstatě kompilací či převyprávěním starších textů vydaných v knize *Řecké dědictví na*